

BUDAPEST hétvégeente fuldoklik a szemétkben. Csikkekból, műanyag poharakból, papírtálcákból szótt szőnyegen tapos ilyenkor mindenki, aki gyalog vág neki a Nagykörútnak vagy a bulituristák által sújtott belvárosi környéknek. De az sem jár jobban, aki vasárnap reggel a frissen felújított Széll Kálmán térről indulna ki a budai hegyekbe, hogy kiszellőztesse a tüdejét: a gyógyírhoz csak a szeméthalmokon átgázolva lehet hozzájutni. Pár hete pedig, amikor egy júniusi szombaton szélvihar csapott le a városra, mások is megkapták az áldást. A tornádó felkapta a mulatozók szemétét a belvárosban, és egyenletesen beterítette vele a külvárosokat is. Ott is maradt hétfőig, keddig – tán szerdáiig is –, hol mikorra esik a költségsökkentett fővárosi rend szerint a járda- és úttesttakarítás.

Tudjuk, persze, hogy ez már nem az a kor, amelyben posztos rendőrként vigyázták a maguk körzetét az utcaseprők, akik ha eldobott csikket láttak, egyrészt rászóltak az elkövetőre, másrészt vesszőseprűjükkel haladéktalanul rásegítettek az utcán éktelenkedő szivarvéget a nyeles lapátra. Az azonban szembeötlő, hogy bizonyos utcaszakaszokra napokig rá sem néz senki, és lehetetlen nem észrevenni, hogy a napsütötte hétvégeken a bámszokdó turisták már nem a látóvalók felé tekergetik a nyakukat, hanem sokkal inkább azt lesik viszolyogva, mibe léphetnek bele.

Ennek azért nem feltétlenül kell így lennie. Még akkor sem, ha nem a svájci utcák makulátlanságát vagy a szocialista Magyarország munkaerőben bővelkedő lehetőségeit kérjük számon a mai fővároson. Ahhoz, hogy a város ne fűrődjék szemétkben, egyszerűen annyi kéne, hogy Budapest megkapja azt a pénzt, ami jár neki. Az állam elviszi és „visszaosztja” ugyanis a helyben keletkező adókat, ám a főváros esetében egyre szűkmarkúbbnak bizonyul. Az már a legkevesebb, hogy ebben a parlamenti ciklusban sem komoly közlekedési vagy infrastrukturális beruházásra, sem kulturális fejlesztésre nem került sor Budapesten.

Pontosabban volt, illetve van egy kivétel: a vizes világbajnokság összes helyszíne. Azt még a vak is látja, hogy ha a lapunk megjelenésével egy időben kezdődő nagyszabású rendezvényről van szó, akkor lényegében semmi sem drága. Elkészült egy hatalmas úszócentrum – majd megszokjuk a látványát, ne féljenek –, épült ugrótorony a Duna medrébe, pótmedence a városligeti tó fölé, és még az egyébként sorsüldözött Margitsziget is új ruhát kapott, hála a sportuszodának. S ha mindez nem volna elég, látványjavítási céllal megújították a pesti alsó rakpartnak azt az északi szakaszát, amely a legközelebb fekszik a Dagály helyén nőtt óriásuszodához. Hogy ráfért, az nem kérdéses, hiszen sok évtizedes álmuk volt a pestieknek, hogy hozzáférjenek a vízhez, sétálhasanak, hűsölhessenek a Duna partján. Végül mindebből csak egy újabb betonsivatag jött ki. Ezt azonban tudjuk be a balszerencsének – a pénzhány biztos nem szerepelt az okok között, hiszen a vizes vb-re az utóbbi egy évben tényleg számolatlanul ömlöttek a milliárdok.

Milliárdok, mondjuk. Száznál is több, és bár a pesti polgár hajlamos Wágner urasan kezelni az ilyen nagy számokat, itt érdemes megállni egy pillanatra: gondoljunk csak mindnyáján bele, egymillióért is hány hónapot kell dolgozunk. És százezer millióért? Természetesen nem állítjuk, hogy ha már vizes világbajnokságot rendez az ország, akkor az Omszki tóra kéne küldeni az úszókat, a Dandár utcai fürdőbe pedig az ugrókat, de a józan mértéktartás mindenképp ajánlatos olyankor, ha az állam a polgárok megkérdése nélkül költi beszedett adóforintjait, miközben köztudomásúlag másutt is igen jó helye volna a pénznek.

Példának okáért a harmas metróban. Mert Budapestnek momentán nemcsak olyan problémái vannak, hogy miért nem épül közúti alagút a Duna alatt (száz éve nem épül) és miért olyan undorítóan lepukkant a Blaha Lujza tér (ötven éve olyan), hanem egészen konkrétan életveszélyes a naponta legtöbb utast szállító metróvonal. Rendszeresek a műszaki hibák, kézzel fogható a veszély, hogy a nem túl távoli jövőben egyszer nem pusztán füstölni fog, hanem annak rendje és módja szerint kigyullad egy szerelvény. Ennek fényében minimum megdöbbenő az a kormányzati hozzáállás, hogy a főváros oldja meg a saját baját, mert sajnós nincsen 40 (60, 80, bármennyi) állami milliárd arra, hogy végre megkezdődhessenek a metró felújításai. (Vagy ha kicsit mélyebbre ásunk: nincs végrehajtható hatalmi elszántság, amellyel véget lehetne vetni a szemétketlen túlszámlálásnak, és azután nekifogni a már így is elkésett felújításnak.)

Nem állítjuk, hogy ez a fontos, a vizes vb meg nem. Hiszen a vizes vb, ha jól sikerül, jó hírét viszi városunknak a világban, s a sikerből mind profitálhatunk. Egy dolog azonban egészen biztos: a verseny két hét alatt véget ér, az ugrótorony meg a pótmedence akkortól porfogó lesz, a lebetonozott Duna-part pedig egy eljátszott esély. És közben ki tudja, mennyi időre itt marad nekünk a szikrázó metró és a hétről hétre jobban összeszemelt BUDAPEST.

BUDAPEST

a városlakók folyóirata

Pro Cultura Urbis díj 2007

XL. évfolyam, 7. szám
megjelenik minden hónap 15-én

Alapítva: 1945

I–III. évfolyam: 1945–1947

szerkesztő:

Némethy Károly, Lestyán Sándor

IV–XXVI. évfolyam, 1966–1988

szerkesztő:

Mesterházi Lajos, Fekete Gyula,
Vargha Balázs, Jávor Ottó, Szabó János

Főszerkesztő:

Buza Péter

E szám szerkesztője:

Csontó Sándor

Olvasószerkesztő:

Saly Noémi

Szerkesztőbizottság:

**Angelus Róbert, Buza Péter,
Csontó Sándor, Hidvégi Violetta,
Kirschner Péter, N. Kósa Judit (publicisztika),
Saly Noémi, Sándor P. Tibor (archív fotó),
Sebestyén László (fotó),
Török András (Simplicissimus Budapestje)**

Facebook oldalunk szerkesztője:

Vadász Ágnes

A szerkesztés műhelye

a Nagy Budapest Törzsasztal

A szerkesztőség levelezési címe:

1054 Budapest, Honvéd utca 3.

E-mail: budapestfolyoirat@summa-artium.hu

Honlap: www.budapestfolyoirat.hu

Kiadja

Summa Artium Nonprofit Kft.

Felelős kiadó: Török András

1054 Budapest, Honvéd utca 3.

Telefon: 318-3938, fax: 318-3938

Lapigazgató

Szűcs Andrea

A BUDAPEST partnere

a Városháza Kiadó

Kiadóvezető: Csomós Miklós

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

1088 Budapest, Szabó Ervin tér 1.

Telefon: 411-5000

Terjesztés:

Magyar Posta

Reklamáció: 318-3938

A folyóirat megjelenését az NKA támogatja

Tördelés:

Görög Gábor

Nyomdai munka:

Pharma Press® Kft.

1037 Budapest, Vörösvári út 119-121.

telefon: 577-6300, fax: 323-0103

ISSN: 1785-590x

Nyilvántartási szám: 2.2.4/237/2004

A borítón:

Virágoskert az én szívem

(6. oldal)

A hátsó borítón:

Epizódok a főváros idegenforgalmából

(2. oldal)